

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

06.10.2025. Nr. 6-1/711

Kurzemes reģiona ģimeņu atbalsta centram "Liepāja"

Par fotografēšanas un filmēšanas aizliegumu

Tiesībsarga birojā izskatīšanā ir iesniegums par Sociālā atbalsta un izglītības fonda Kurzemes ģimeņu atbalsta centra "Liepāja" (turpmāk – Atbalsta centrs) 2018. gada 11. jūnija iekšējiem noteikumiem "Sociālā pakalpojuma "Profesionālā asistēšana bērna un bioloģiskas ģimenes tikšanās laikā"". (turpmāk - Noteikumi). Iesniegumā norādīts, ka Atbalsta centra darbiniece, pamatojoties uz Noteikumu 12. punktu, liedza vecākiem nofotografēt un nofilmēt savu bērnu viņu tikšanās ar bērnu laikā Atbalsta centrā. Noteikumu 12. punkts noteic, ka Atbalsta centra telpās ir aizliegts fotografēt, filmēt, ierakstīt sarunas.

Vecāku saskarsme ar bērnu ir neatņemama ģimenes dzīves sastāvdaļa. Arī vecāku tiesības fotografēt un filmēt savu bērnu, lai iemūžinātu atmiņas par bērnu, viņa augšanu un attīstību, ir cieši saistīta ar cilvēka tiesību uz privāto un ģimenes dzīvi īstenošanu. Ja vecāki nedzīvo kopā ar bērnu, bet tikai realizē saskarsmi, vecāku tikšanās ar bērnu var būt retas un īslaicīgas, savukārt bērna fotogrāfijas un videoieraksti palīdz saglabāt atmiņā ar bērnu pavadītos mirkļus. Bērna fotogrāfijas un video var būt par nozīmīgu emocionālu atbalstu vecākiem, lai veicinātu viņu un bērna attiecības un stiprinātu ģimenes saites.

Ministru kabineta 2018. gada 26. jūnija noteikumu Nr.355 "Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centra noteikumi" 12.16. apakšpunktā noteikts, ka atbalsta centrs organizē audžuģimenē ievietotā bērna saskarsmi ar vecākiem, brāļiem (pusbrāļiem), māsām (pusmāsām), radniekiem vai bērnam tuvām personām. Tātad saskaņā ar tiesisko regulējumu Atbalsta centra telpas var būt par vienīgo vietu, kur vecākiem iespējams realizēt saskarsmes tiesības ar bērnu tikšanās veidā, un tikšanās ārpus Atbalsta centra telpām, citā vietā vecākiem nav iespējama. Ja Atbalsta centra telpās vecākiem tiek aizliegts fotografēt un filmēt savu bērnu, iespēja nofotografēt un filmēt bērnu vecākiem tiek liegta vispār.

Tiesībsarga ieskatā Atbalsta centra Noteikumu 12. punktā noteiktais absolūtais aizliegums fotografēt, filmēt, ierakstīt sarunas Atbalsta centra telpās, kas attiecināms uz vecāku un bērna tiesībām viņu tikšanās laikā Atbalsta centrā, nav samērīgs un pamatots. Aizliegums ir pieļaujams, ja vecāki tikšanās ar bērnu laikā fotografē vai filmē citu personu, piemēram audžuģimeni, Atbalsta centra darbinieku. Vienlaikus vecāku rīcība, kas saistīta ar bērna fotogrāfiju vai videoierakstu publiskošanu, piemēram, ievietojot sociālajos tīklos, bez bērna likumiskā pārstāvja piekrišanas, var neatbilst bērna tiesībām un interesēm.

Saskaņā ar Tiesībsarga likuma 11. panta 4. punktu viena no tiesībsarga funkcijām ir jautājumos, kas saistīti ar cilvēktiesību un labas pārvaldības principa ievērošanu, atklāt trūkumus tiesību aktos un to piemērošanā, kā arī veicināt šo trūkumu novēršanu. Savukārt Bērnu tiesību aizsardzības likuma 65.² panta 3. punkts nosaka, ka tiesībsargs iesniedz priekšlikumus, kas veicina bērna tiesību ievērošanu. Ņemot vērā minēto, aicinu Atbalsta centru veikt grozījumus Noteikumu 12.punktā, nosakot, ka vecākiem Atbalsta centra telpās ir tiesības fotografēt un filmēt tikai savu bērnu. Tāpat, lai aizsargātu bērna tiesības uz privāto dzīvi un novērstu iespējamu bērna tiesībām un interesēm neatbilstošu vecāku rīcību, kad bērna fotogrāfijas un videoieraksti bez bērna likumiskā pārstāvja piekrišanas tiek publicēti sociālajos tīklos un kļūst par publiski pieejamiem ikvienam, Noteikumi ir jāpapildina ar aizliegumu publicēt iegūtās bērna fotogrāfijas un videoierakstus sociālajos tīklos vai citās tīmekļa vietnēs, medijos, pārsūtīt tos citām personām vai citādi izplatīt bez bērna likumiskā pārstāvja piekrišanas.

Par rekomendāciju izpildi lūdzu informēt tiesībsargu **līdz 2025. gada 3. novembrim**.

Tiesībsarga pilnvarojumā

Bērnu tiesību nodaļas vadītāja

Laila Grāvere